

Kuortaneen teknologiaillasta ajatuksia XR-teemojen hyödyntämiseen

9.8.2024

E**X**tended **R**eality (XR) eli laajennettu todellisuus on yläkäsite immersiivisille teknologioille, joissa oikea ja virtuaalinen maailma muodostavat yhtenäisen kokemuksen. Immersiivinen kokemus on niin realistinen ja kokonaisvaltainen, että henkilö tuntee olevansa osa kyseistä maailmaa. Jokitalon (2023) mukaan XR-teknologiat, kuten virtuaalitodellisuus (VR), lisätty todellisuus (AR) ja yhdistetty todellisuus (MR) kehittyvät nopeasti ja luovat yrityksille uusia, innovatiivisia käyttömahdollisuuksia. XR-teknologioita hyödyntämällä yritykset voivat mm. tarjota asiakkailleen elämyksellisiä kokemuksia, kehittää tuottavuuttaan ja parantaa kilpailukykyään. Esimerkiksi lisätyn todellisuuden avulla yritys voi demonstroida asiakkailleen, miltä myytävä tuote näyttää ja kuinka se toimisi asiakkaiden omassa ympäristössä. Virtuaalista todellisuutta voidaan puolestaan hyödyntää esimerkiksi työntekijöiden koulutuksessa tai uusien tuotteiden suunnittelussa.

XR-teknologioita voidaan soveltaa kaikilla toimialoilla, eikä yrityksen koolla ole merkitystä; mikro- ja pk-yrityksillä on yhtenäiset mahdollisuudet hyödyntää XR-teknologioita kuin suuryrityksillä. Tarjolla on useita edullisia, jopa ilmaisia sovelluksia, joilla laajennetun todellisuuden hyödyt voidaan ottaa käyttöön. Teknologioiden käyttökohteita on loputtomasti, ja on oikeastaan vain mielikuvituksesta kiinni, kuinka innovatiivisesti laajennettua todellisuutta ryhtyy hyödyntämään.

Suomesta löytyy jo useita esimerkkejä XR-teknologioiden käyttöönotosta. Muun muassa huonekaluteollisuudessa AR-teknologiaa on käytetty jo useamman vuoden ajan ja annettu asiakkaille mahdollisuus sijoittaa huonekaluja virtuaalisesti omaan kotiin ennen ostopäätöksen tekemistä. Näin on saatu tuotepalautusten määrää vähennettyä ja tätä kautta parannettua asiakastyytyväisyyttä. Valmistavassa teollisuudessa VR-teknologian avulla on simuloitu valmistus- ja tuotantoprosesseja, ja simulaatioita on pystytty käyttämään mm. työntekijöiden perehdyttämisessä.

XR-teknologioiden avulla pienet yritykset voivat saavuttaa kilpailuetua markkinoilla, jossa asiakkaat odottavat yhä personoidumpia kokemuksia. XR-teknologioita hyödyntämällä yritys voi erottautua kilpailijoistaan mm. markkinointitoimenpiteissä ja toisaalta laajennetun todellisuuden käyttö voi avata pienille yrityksille täysin uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja markkinoita, joihin nämä aiemmin eivät olisi päässeet käsiksi.

Paikallisten yritysten ohjaamista XR-teknologioiden pariin

SeAMK Maakuntakorkeakoulu, Uudet teknologiat pk-yritysten kehittymisen tukena -hanke, Kuortaneen kunnan elinkeinopalvelut sekä Havu-hanke järjestivät yhteistyössä *Laajennetun todellisuuden mahdollisuudet* -tilaisuuden Kuortaneella. Tilaisuuden tavoitteena oli tuoda alueen yrityksille ja asiasta kiinnostuneille kuntalaisille tietoa XR-teknologioista ja opastaa, kuinka niitä voidaan helposti ja ilman suuria investointeja ottaa käyttöön eri tarkoituksiin. Näin ollen tilaisuus tuki vahvasti Etelä-Pohjanmaan liiton Älykkään erikoistumisen strategiaa, jossa painotetaan muun muassa uusien teknologioiden käyttöönottoprosesseja yrityksissä (Etelä-Pohjanmaan liitto 2022).

Tilaisuudessa oli mahdollisuus testata eri virtuaalilaseja ja kokeilla käytännössä XR-teknologioiden käyttösovelluksia. Tilaisuuteen osallistuneista osa ei ollut kokeillut VR-laseja aiemmin, ja heille tilaisuus tarjosikin oivan mahdollisuuden kokea niiden tuomia elämyksiä. Illan aikana tutustuttiin myös matkapuhelimeen asennettavaan sovellukseen, joka mahdollistaa esineiden nopean mallintamisen ja sen myötä syntyneen 3D-mallin käytön eri tarkoituksissa. Osallistujilta kysytyn palautteen perusteella tilaisuuden teema oli kiinnostava ja osa löysi konkreettisia hyödyntämismahdollisuuksia omassa yritystoiminnassaan.

Tilaisuudessa osajärjestäjinä toimineet hankkeet pystyvät osaltaan tarjoamaan käytännönläheistä tukea teknologioiden käyttöönotossa. Usein käytännön esimerkkien kautta onkin mahdollista oivaltaa teknologioiden mahdollisuudet omassa liiketoiminnassa. Näin on jo Uudet teknologiat -hankkeen tiimoilta tapahtunutkin. Käynnissä on esimerkiksi yhteistyöprojekti, jossa hyödynnetään SeAMKin VR-osaamista luomalla ympäristö, jossa yrityksen työntekijät voivat harjoitella laitteiston käyttöä perehdytysvaiheessa. VR-ympäristön avulla uuden työntekijän perehdytys onnistuu sujuvasti ja hän pääsee nopeammin tuottaviin töihin. Uusien teknologioiden hyödyntäminen mahdollistaa myös kilpailijoista erottautumisen uusia työntekijöitä rekrytoitaessa.

Tilaisuuden järjestäjäorganisaatiot tulevat jatkossakin jakamaan alueen yrityksille tietoa erilaisten teknologioiden hyödyntämisestä ja pyrkivät tuomaan tiedon pk-yrityksille helposti ymmärrettävässä muodossa. Illan parasta antia olikin yrittäjien ja asiantuntijoiden välinen vuoropuhelu. Uudet ideat ja niiden jalostaminen eteenpäin voivat parhaimmillaan avata uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Kuva 1. Tilaisuudessa pääsi testaamaan VR-laseja käytännössä projektipäällikkö Hannu Ylisen opastamana (kuva: Terhi Ojaniemi).

Terhi Ojaniemi
aluekehittäjä
SeAMK Maakuntakorkeakoulu

Hannu Ylinen
projektipäällikkö
Alavuden Kehitys Oy

Ojaniemi työskentelee SeAMK Maakuntakorkeakoulun aluekehittäjänä ja Ylinen projektipäällikkönä Alavuden Kehitys Oy:n hallinnoimassa Uudet teknologiat pk-yritysten kehittymisen tukena -hankkeessa. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama. Kummankin kirjoittajan rooliin kuuluu alueen yritysten osaamisen kehittäminen.

Lähteet

Etelä-Pohjanmaan liitto (2022). *Etelä-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategia 2021-2027*. https://epliitto.fi/wp-content/uploads/2022/03/Alykkaan_erikoistumisen_strategia_tiivistelma_FIN_WEB.pdf

Jokitalo, J. (17.8.2023). *Fyysisen ja virtuaalisen maailman sulautuminen mullistaa palveluja, teollisuutta ja arkea.* Business Finland. https://www.businessfinland.fi/ajankohtaista/blogit/2023/fyysisen-ja-virtuaalisen-maailman-sulautuminen-mullistaa-palveluja-teollisuutta-ja-arkea